

ЛИСТ ГЛАЗИ СВАКИ ДАН
ПО ПОДВЕ

ПРЕПЛАТА ИЗНОСА:

Месечно 4:50 драхме, тромесечно 13:50
дракчи, годишње 54 драхми.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ

Стан уредништва:
улица Краља Петра бр. 70.

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SÉKIE

БРОЈ 15 лепта

Уређује ОДБОР

БРОЈ 15 лепта

СУМЊИВЕ ПРЕТЬЕ

Евентуална аустријска офанзива

Стално се одржавају вести о извесности аустријске офанзиве на италијанском фронту. Као предзнаци ове офанзиве спомињу се неки покрети трупа, одлазак јенерала Боројевића и долазак Бем Ермолија, посета цара Карла на фронту и неке друге појаве; а као разлог наводи се захтев Немачке, да Аустро-Угарска помогне њене операције на западу једновременом својом офанзивом на италијанском фронту.

Све ово, као и оно што није овде споменуто, а што је јавности колико толико познато, даје права на претпоставку: да је аустријска офанзива на италијанском фронту одиста могућа; али то још није довољно за закључак: да ће аустријска војска и предузети ту офанзиву.

Унутрашње стање у Аустро-Угарској није само ровито; оно је по Монархију и врло опасно. Тако се догађају ствари од огромне важности и за међународни положај државе и за њен војнички положај. Не морају бити тачне све вести о томе стању у Монархији, па да се претпостави и извесна њена слабост; за то је довољна истинитост десетог дела тих вести. А да има толико истинитости у приспелим вестима о озбиљним појавама у неким крајевима Аустро-Угарске — отешко је исхране и да се не говори — то потврђују сами аустријски листови, чије је писање под највећом контролом строге аустријске цензуре.

Сад се намеће питање: да ли се је унутрашње стање у Монархији развило и дошло до ровитости без икаква утицаја на њену војску? Има врло много доказа о томе, да је тај утицај на војску био прилично деструктиван. Из тога би логички изашло, да је морал код њене војске доста опао. Вероватно је о томе дозвољава и »својевољан« одлазак са командантског места јенерала Боројевића. Ако јенерал Боројевић одиста одлази својевољно, онда значи да он не жeli да се компромитује са војском без потребних војничких квалификација; а ако га смењују, онда би могло значити, да према њему, ма да је посведо-

чио своје добре и не-компромитоване способности, немају довољно поверења. А ни то није добар знак за аустријску војску.

Овоме утицају унутрашњег стања Монархије треба додати и утицај одлука римског конгреса представника потлачених народа, јер се тај утицај већ осетио, не само у унутрашњости Аустро-Угарске, него и у њеној војсци на фронту.

Јасно је, дакле, да ће Аустро-Угарска предузети офанзиву на италијанском фронту — наравно, ако је уопште предузме — подврло неповољним околностима и са свима изгледима да ће с њом пропасти и себе довести у стање — ковачног расула. А у том случају, њена офанзива помогла би Немачку само у толико, у колико би било довољно да се њена милитаристичка моћ скрхом бесповратно.

ПОЛИТИЧНЕ ВЕСТИ

ЦИРИХ, 21. — Барон Вилзер, аустријски министар пруговише, овлаштен је да изради економску конвенцију између Аустро-Угарске с јединицама Турске и Бугарске с друге стране.

ЦИРИХ, 21. — Потврђује се вест да ће се у току јуна састати у Берлину турски велики везир, председник бугарске владе, аустро-угарски министар спољних послова и немачки канцелар, и да ће се на том састанку донети коначне одлуке о ратним циљевима ових држава, а можда и формулисати нови предлози о миру.

ЛОНДОН, 21. — Одговарајући на једну интерпелацију у Домај Дому, Лорд Сесил је изјавио: да су Савезници доставили Русији своју подјечну камеру да је помогну и да Енглеска сада преговара са владама Споразума о најбољим средствима да се осигура та помоћ.

ДУЖНОСТ САВЕЗНИКА

Треба помоћи праве патриоте

Дописник Дејли Кроникла у Русији, др. Харелд Виљам, који је ту скоро приступео из Петрограда, пише: «Биза би велика заблуда веровати да ће Савезници ма шта добити признајући максималистичку владу. Браноци слободе не могу санкционисати злочине које су максималисти учинили противу слободе и демократије и чија је тиранија много гора но што је била она царистичког режима. Опортунисти, са своје стране, морају сматрати да је велика погрешка помагати владу која је уништила сву националну енергију и укинула све нормалне државне функције. Помагати такву владу, зна-

чило би подржавати прези-ву тиранију. Максималисти могу увидети сада непријати-ност немачке диктатуре, али, ипак, у стању да високу енергију једне Русије коју су ослабили. У Русији има стотине хиљада па ријата који воле отаџбину, који сада првение од стида и који се осе-ћају немоћни да успоставе државу. Сви ови елементи са-купили би се око Савезника, само да могу располагати са једним центром за организацију».

Рим, 21. маја

Руска лига за препород је у Паризу, у сајам-ностима са Савезницама, аслала је италијанској штампијади депешу, у којој, базирајући се на дискусије страних листова који траже да се помогну максималистима у борби противу Немаца, да би признавање максималистичке владе било страшно појава. Дејницима је јакла упростила војску, укључујући сраман сепаратни мир, разјурила нове снаге Установе Скупштине, једном речју, она је бацила јемљу у пропаст. Совјети и наоружана бандити тероришу своју руку становништво. Максималисти су немоћни, да успоставе ред и организују војску. Све по-итичке странке револуционарних социјалиста ујединиле су се данас у борби противу максималиста. Савезничка помоћ максималистима гурила ће јемљу у руке Немаца, и олакшала ће победу тевтонског империјализма на западним демократијама.

НЕМАЧКА И ФИНСКА

Једна наметнута конвенција

Штотхолм, 21. маја

Норвешки лист Афтен Бладет објавио је тајну конвенцију између Немачке и Финске. По њој Немачка узимаје у своје руке економску кингролу у Финској за 20 година. Извоз Немачке мора у тој земљи бити привилегисан поштосе Финска обавезује да узима из Немачке све потребан материјал. Потом, Финска се обвезује да организује војску од 100 000 људи коју ће немачка команда мобилисати противу Русије, у случају да ова у току овог рата предузме операције противу централних сила. Ова конвенција потпуно објашњава државље немачких власти у Финској.

НАПОРИ АМЕРИКЕ

Овлашћење за неогра-чен број војника

Лондон, 21. маја

Парламентарна комисија Сједињених Држава, овлашћена да проучи војна питања, једнодушно је одобрила предлог председника Вилсона о неограђеном регрутовању војника за борбу до краја рата.

Дописник Дејли Телеграфа у Вашингтону тел. грађише,

да ће парламенат несумњиво потврдити предлог комисије о новом закону у циљу замене законе изгласао последње године који ограничава регрутацију на пет милиона војника.

Нов закон дозвољава председнику употребу неограђеног броја војника без никакве санкције црквите.

Амерички сенат одобрио је и законски пројекат поднет од сенатора Мак Леона. Пројекат предвиђа обавезну војну службу за људе од 31. до 45. године. Сенатор Рес је тржио да се америчка војска што пре поинче на три милиона људи, па ма када би беле потребе и војничка ситуација

грес јемље. Мени је потпуно свеједно, како ће ме назвати због оваког мој мишљења о влади експериментиста и фантаста, али ми није свеједно, каква ће бити судбина радничке класе у Русији. И

докле год могу, увек ћу говорити руском пролетеру: »Тебе воде у процес; тобом се кријете као материјалом за нечовечке експерименте; у очима твојих вођа ти још увек ниси човек!«

Воља Народа: »Унутрашње разногласије — ма да то још није свима јасно, — саломиши већ зубе на читавом низу препрека, максимализам улази у фазу своје посмртне агоније. Његов самртни час већ се приближује. Још увек може изазвати низ крвавих испада, повећати пропаст огађине и слободе, одржати се две или три недеље сајамом беспримерног терора и увећати страшни смртјак својих жртава; али да живи — то му је сужено. Смрт максимализма питање је скорих дана. И сам његов терор није друго но предсмртни трзај. Он би умро све и када не би било никаквог активног противљења. Али будући сваки нови дан

туре назови - изродних поверијеника означава пораст пропasti Рујије и слободе, то је у интересу спаса ових, да се ускори пад одвратне диктатуре. Активна борба с максимализмом довеће до тог резултата. Према томе таква борба је и целиснодна и неопходна.«

МАКСИМАЛИСТИ

Два руска листа о њима

Максималистички рад у Рујији револтира све честите Рује, па чак и дојучерава њихове пријатеље и присталице. Да се види, како се гледа на разорну максималистичку политику у руском друштву, могу за то послужити и ова два цитата:

Ново Жикот (Максим Гоги) пише: »Народни комесари изашле су се данас у борби противу максималиста. Савезничка помоћ максималистима гурила ће јемљу у руке Немаца, и олакшала ће победу тевтонског империјализма на западним демократијама.«

БОРБА НА ЗАПАДУ

Коментара и појединости

Париз, 21. — Француски листови са задовољством истичу, да се француске трупе херојски одупирају навали Немаца и да покрају изгубљени терен источно од борбеног фронта. Изгледа да је сајевничка Врховна Команда предузела све мере да не уступа у терену и да се одлучила да прими борбу. Генералисам Фош и генерал Петен заједнички командују армијама. Број савезничке снаге се свакога часа повећава, а и авијатичари су приступили активности.

Етрансажан пише: Велика борба, која се сада води између Оазе и Марне, проширије се и узеће карактер опште борбе.

Пти Журнал вели, да садашња борба има исти карактер као битка на Марни.

Париз, 21. — Офанзива се спотиче о неукротиму храброст и надчовечански отпор хероја у које је Француска увек имала поверење у часовима велике опасности и којима повећава славу своје судбине. Психолошка офанзива спотиче се о мирну одважност целог становништва.

Лондон, 21. — Дописник Дејли Нјус на западном фронту телеграфише: Приликом посете многих енглеских дивизија, које улазе у борбу противу непријатеља, генералисам Фош им је рекао: Официри и војници! Ја познајем многе ваше сјајне подвиге у борби противу великих непријатељских маса. Ово што сте ви учинили и што ћете учинити повећава дивљење које гајим према вама. Ваше јединствено држање у борби, у овим часовима искушња, највеће је моје задовољство. Ми смо срећни што видимо да сте добили ноће славе у борби на нашој страни противу заједничког непријатеља наше расе и цивилизације.«

Париз, 21. — Генерал Першинг, главни командант америчких трупа у Француској, упутио је председнику Вилсону следећу депешу:

»После првог неизбежног потреса, савезничке линије поново се успостављају. Морал, отпорна снага и ратна жестина храбрих англо-француских трупа одржавају се на великој висини. Амерички су војници били прекомерно горди што су узели важног учешћа у борби и што братски дели са својим енглеским и француским друговима водобијене успехе у борби противу егзотичног напада Немаца.«

www.pr.London, 21. — Дописник Рајтерове Агенције из за-
падном фронту телеграфише: Примећено је, да се у са-
дању борби налазе немачке дивизије које су учество-
вала у нападу 8. марта. Од онда нису узимале учешћа у
борби. Примећене су такође две дивизије цареве гарде.
Притисак се Немаца наставља. Армије фон Белова врше
силне нападе, али се испрљају безуспешним напорима
да униште чврст англо-француски отпор.
Оне нису могле да изађу у област Соасона, нити да се
приближе Ремсу. На левом крилу воде се борбе повољне
по Савезнику. У области источно од Соасона сасвим су
потиснуте немачке трупе, које су покушале да напредују
у југо-исток. У центру, немачке су трупе покушале на-
диранje па југ, али су навишиле на веома енергичан отпор.

САРАДНИХ ФРОНТОВА

Са нашег фронта

Српски заједничан извештај

Солун, 21. маја

Ноћас се на левој обали Црне Реке наша патрола сукобила са непријатељском и после борбе ручним бомбама непријатељска патрола била је при-
нужена да повлачење.

Франц. коминике

Париз, 21. маја

Наставља се непријатељски присак на целом фронту између Оазе и Марне. Француске су трупе одбите силне непријатељске нападе на ивици северно од шуме Карпон и у близини села Мулен су ту Бан. Оне су по-
тиле непријатеља северно од овог села. Положај Мон де Шоази који је прелазио четири пута из руку у руке остао је најзад у француским рукама.

Француске су трупе, у енергичном против-нападу, повратиле са сектору између Виерзи и Урка Лонгфорен, Корси, Фаверол и Треси. На Марни Немци су доприли до брда западно од Шато Тиери. Ми држимо део вароши на левој обали реке. Вођене су огорчене борбе у близини друма Дорнан—Ремс који су Немци незнатно прешли ју-
жио од Олезија—Виолен, Вил ан Тардиноа.

Доцније. — Вођена је јуче целога дана борба нарочито на сектору северно од Урка до Марне, где Немци најгорченији нападају. Француске су трупе успеле да одоле немачким снагама. Непријатељ је поново заузео Фаверол. Од бијени су сви остали напади на Корси и Тресну западно од Неји Сен Фрон. Французи су одбацили Немце на Паси ан Валоа. Послес огорчене борбе француске су трупе повратиле колу 163 одмах западно од горњег места. Сломљена су два напада на сектору Торси—Буреш. На десном крилу Французи су повратили Шанпла и добили у терену управу Вил ан Тардиноа.

На осталом фронту ситуација је непроменљена.

Енглески коминике

Лондон, 21. маја

Лондонске су трупе извршиле препад југо-источно од Араса, заробиле 27 војни

ка и заплениле један мигра-
лаз. Извршени су други у-
спешни препади јужно од
Лана и северно од Бетима.
Заробљено је војника. Актив-
ност непријатељске артиле-
рије на сектору Вилер-Бре-
тоне, између Албера и А-
раса и на сектору Ира. У
борби код Авенија заробили
смо 72 војника.

Палестина и Хеџас. — У
току 17. маја наше су трупе прошириле своју линију скро-
чији четири миље у дубину на
фронту од пет и по миља јужно и југо-западно од Жа-
берона, заробиле војника и одбиле многе турке против
нападе.

У околини Ед Хеза и Фа-
рафа(?) арапске трупе извр-
шиле су напад на железничку
путу Хеџаса, заробиле 125
војника и заплениле 4 ми-
траљеза.

Источна Африка. — Саз-
наје се да непријатељске тру-
пе иду на југ и прелазе реку
Лурио у близини Мачиве 55
миља југо-западно од Нану-
гу. Наша колона са севера у
сталном је контакту са не-
пријатељским заштитницама
јужно од реке Лурумане, при-

метнутог мира Румунији.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Г. ВЕНИЗЕЛОС У СОЛУНУ

Утрос око 9 часова стигао
је у Солун, специјалним во-
зом, председник грчке владе
господин Венизелос.

СРПСКИ ПОКЛОН ШКОТСКОЈ

Из Лондона јављају: Ли-
стови високо цене и хвале
поклон што га је Србија у-
чинила Шкотској, уступивши
јој бисту покојне докторке
Елизе Инглије, коју је изра-
дио славни вајар Мешгрозијан.
Благодарећи доброти и пре-
дусретљивости српског посланика
у Енглеској г. Јовано-
вића и његове госпође, би-
ста је била изложена у Срп-
ском Посланству у Лондону.

Манчестер Гвардијан пише,
да је Мешгрозијан пошао за
руком да у овом свом делу

постигне велику сличност у
изразу, што се ретко кад мо-
же да постигне, па додаје: »У
тој се бисти позије ватрена
душа једне од оних личности,
чија ће успомена остати за
вечита времена света оним
брдским народима, ко и су

се сусрели и упознали у гра-
ничном моменту историје. Све
то оличава у мрамору вешта-
уметникове руке.«

Наш премили
† ЖИВОЈИН Ј. МИЛОЈЕВИЋ,
благајник београдског по-
реског одељења,

умро је 4 априла у Паризу,
не дочекавши да још једном
види сакупљену своју поро-
дицу.

Тешимо се, што ће ова вест
ожалостити све оне, који су
нашег племенитог покојника
познавали као човека и као
чиновника.

У име породице: супруга
Неранџа, учитељица; син Бо-
ривоје, професор 2. београд-
ске гимназије. 1—3

— Ниже именована лица
позивају се да представу Ко-
мисаријату за избеглице у
Солуну, или ако числу у ме-
сту, да доставе своје адресе:

Живко М. Терзић, избегли-
ца, бивши поднаредник, по
акту Бр. 3393;

Вучко Илић, општински де-

токе реке Лурио која се у-
лови уливу јужно од Манунгу

Италиј. коминике

Рим, 21. маја

На целом фронту умерена
артиљеријска борба. Наша
претходна одељења разбила
су непријатељске патроле у
долини Арсе код Кроче ди
Сан Франческо и на сектору
код Сан Дона ди Пиаве. у
једном изненадном нападу
код Кава Цукерина заробили
смо неколико војника.

Авијатичари су бацали ви-
ше од пет тона експлозива
на непријатељске артиљерије.
Оборено је шест неприја-
тељских авиона.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

ЦИРИХ. — Према последњим из-
вештајима, постигнут је споразум
по спорним питањима између Турс-
ке и Бугарске. Бугарска је попу-
стила тројевима Турске. Садржи-
ма споразума ије позната у поје-
диностима.

ЦИРИХ. — Пожар је уништио
велику аустријску радионицу за
грађење торпеда.

ШТОКХОЛМ. — Финска влада об-
јавила је декрет, којим се под прет-
њом казне прогонију из земље сви
Руси. Извршена су многа хап-
шења.

ЖЕНЕВА. — На женевској бер-
зи могу се добити 70-80 швајцар-
ских франака за 100 француских
франака: 41:50 за 100 лира; 77:75
франака за 100 марака; 47:80 фра-
нака за 100 круна.

РИМ. — Јуче је одржан збор на
кому су учествовали сва роман-
ска политичка удружења и чланови
парламента и сената. Сви су
говорници изјавили да итало-ру-
манска солидарност не може пре-
стиći уједињење са непријатељима
и да је то уједињење уједињење
Немачке. Данашње држање Немачке према
Русији може бити фатално за Немачку. У Русији су на помољу крупни
догађаји. Они ће се одиграти само на штету
Немачке.

БЕРК, 21. — Побуне у ајдинском вилајету у Ма-
лој Азији и даље трају.

Есад паша, бранилац Ја-
њине, вратио се у Цариград, пошто није успео
да угости побуну. Један
пук војске придржио се
побуњеницима и отишао
у планину. Очекује се да
Енвер паша лично оде
ради умирња побуњника.

ПАРИЗ, 21. — Америчка војска непрестано се
искрцава у разна француска пристаништа, одакле се креће на одређене положаје.

АТИНА, 21. — Чувена ми-
лијардер Ротшилд на путу
је за Балкан. Посетиће Со-
лун и околину.

ЦИРИХ, 21. — Немачки мор-
нари, који су одбили да се
укреју на сумарене, укљојени
су и предати ратним судо-
довима. На њихова места по-
стављени су силој маринци
са турске ратне флоте.

ВАШИНГТОН, 21. — Амерички министар спољ-
них послова, говорећи о римском конгресу пред-
ставника потлачених на-
рода из Аустро-Угарске,

извештају да је даје духу у друштву
и готовост да без ларме и
хвалисања до краја несвр-
шено послужи својој отаџбини.
Нека му Бог буде милостив.

СРПСКЕ НАРОДНЕ ПЕСМЕ

У издању Министарства
Просвете штампана је лепа
збирка »Српских Народних
Песама«. — Цена је књизи све-
га један франак. Продавци
имају 20%.

Продјају за Солун и фронт
врши Делегат Министарства
Просвете у Солуну, коме тре-
ба уз поруџбине послати но-
вац унапред.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

ПАРИЗ, 21. — Клемансо је телеграфисао са
фронтом: да се ситуација на фронту побољшала и
да напади непријатељски стално опадају; изразио је пуно поверење у успех
савезничког оружја.

ЦИРИХ, 21. — »Фор-
верц« упућује немачкој

влади апел, преклињући је да што пре уреди своје односе са Русијом. Руски народ — велики лист —

стражовито је огорчен против Немаца. Данашње држање Немачке према

Русији може бити фатално за Немачку. У Русији су на помољу крупни
догађаји. Они ће се одиграти само на штету Немачке.

БЕРК, 21. — Побуне у ајдинском вилајету у Ма-
лој Азији и даље трају.

Есад паша, бранилац Ја-
њине, вратио се у Цариград, пошто није успео
да угости побуну. Један
пук војске придржио се
побуњеницима и отишао
у планину. Очекује се да

Енвер паша лично оде
ради умирња побуњника.

ЦИРИХ, 21. — Немачки мор-
нари, који су одбили да се
укреју на сумарене, укљојени
су и предати ратним судо-
довима. На њихова места по-
стављени су силој маринци
са турске ратне флоте.

НАША СОЛУН. фронта
Француски коминике

Солун, 21. маја

Активност непријатељске
артиљерије. Наше батерије
успешно су одговарају и на-
челе велике губитке неприја-
тељском одељењу. Разју-
ено је више непријатељ-
ских извидница које су поку-
шаје да се приближе нашим

розвојима.

Пропао је бугарски препад
на наш положај. Непријатељ
је, оствављајући на терену
много лешева, био приморан
да се повуче. Свуда су савез-
ничке трупе одбиле бугарске
покушаје напада.

Наши су ескадриле бомбар-
довале и тукле митралезима
станице, логоре и неприја-
тељска прикупљања. Оборена
су четири непријатељска аер-
оплана од којих су два па-
ла у пламену.

СРПСКИ МАГАЦИН ДУШАНА СТОЈАНОВИЋА

Навахија Лимбо ул. бр. 36
пошавши